

Оцінювання педагогічної діяльності вчителя

Оновлення реформування освітніх закладів - це передусім спрямування педагогів на особистісно зорієнтоване навчання й виховання, зміну психології, стилю педагогічної взаємодії.

У педагогічній науці та практиці інтенсивно розробляється технологія об'єктивного оцінювання процесу та кінцевого результату діяльності педагога, рівня педагогічної культури. Особливо це необхідно під час проведення атестації педагогічних працівників, у процесі якої ці показники визначаються здебільшого суб'єктивно. Однією з ефективних методик оцінювання рівня педагогічної діяльності вчителів, застосовуваних у поєднанні з іншими методами, є рейтингова система.

Рейтингова система оцінювання педагогічної діяльності вчителя побудована на засадах системно-комплексного підходу. Суть його полягає в тому, що самооцінювання вчителя поєднується з оцінюванням його професійної діяльності всіма тими, хто складає суб'єкт колективної діяльності в умовах освітнього закладу, за допомогою системи об'єктивних оцінок. *Рейтинг учителя* - це інтегрована оцінка рівня його педагогічної діяльності, виражена кількісно.

У ролі суб'єктів оцінювання, тобто основних структурних компонентів системи педагогічної діяльності, виступають такі складники: *академічний, виховний, організаційно-управлінський, громадсько-педагогічний та самовдосконалення*. Рейтингове оцінювання діяльності вчителів проводиться щороку перед атестацією (інший термін за потребою). Це дає змогу ґрунтовно, всебічно вивчити вчителя та проаналізувати результати його роботи.

За кожним складником максимальний рейтинг становить 60 балів, крім 1 – 100 балів, мінімальний - 36 балів.

Рівень педагогічної діяльності вчителя в кожному складникові визначається відповідно до шкали (див. таблицю 1).

Таблиця 1. Шкала визначення рівня педагогічної діяльності вчителя

Рівні діяльності вчителя	Репродуктивний (1)	Раціоналізаторський (2)	Конструкторський (3)	Новаторський (4)
1. Відсоток від максимальної кількості балів	60-70%	70-90 %	90-100 %	90-100 %
2. Кількість балів	36-42	42-54	54-60	60-65

Репродуктивний рівень передбачає діяльність учителя на основі розроблених для нього методик, рекомендацій, а також власного досвіду, причому він сам відбирає те, що найбільше відповідає конкретним умовам його роботи та індивідуально-психологічним особливостям учнів.

На раціоналізаторському рівні учитель на підставі аналізу своїх здобутків і конкретних умов праці вносить корективи у роботу, удосконалює, модернізує чинні рекомендації та методики, а також збагачує досвід за рахунок нових знань.

Конструкторський рівень передбачає, що діяльність учителя ґрунтується на основі аналізу ним власної роботи та знання психолого-педагогічних особливостей учнівського колективу і спрямована на конструювання власних варіантів розв'язання педагогічних проблем.

Новаторський рівень характеризує здатність учителя до розв'язання педагогічної проблеми в новий спосіб, оригінально, з високою результативністю, на новій основі.

Репродуктивний рівень, як правило, притаманний учителям, яким за підсумками атестації встановлюється категорія «спеціаліст». На раціоналізаторському рівні працюють спеціалісти II категорії. Конструкторський і новаторський рівні характеризують роботу спеціалістів I та вищої категорій. Учитель, який працює на раціоналізаторському рівні, може використовувати у своїй діяльності елементи, притаманні конструкторському або репродуктивному рівням.

До проведення рейтингового оцінювання рівня діяльності вчителів залучаються

директор, заступники директора, голови освітніх методичних комісій, члени ради закладу освіти.

Рівень своєї роботи оцінює і сам педагог.

Після вивчення роботи педагога заповнюється таблиця (див. таблицю 2).

Рейтинг творчої діяльності учителя підраховується за такою формулою:

$$P = (\text{Заг. о. А.} + \text{Заг. о. В.} + \text{Заг. о. ГП} + \text{Заг. о. ОУ} + \text{Заг. о. Св.}) : 5,$$

де Р - рейтинг;

Заг. о. - загальна оцінка;

А - академічна;

В - виховна;

ГП - громадсько-педагогічна;

ОУ - організаційно управлінська;

Св - підсистема самовдосконалення та підвищення рівня педагогічної майстерності.

Отже, рейтинг педагогічної діяльності вчителя визначається як сума загальних оцінок за всіма підсистемами, поділена на 5.

Кожній кваліфікаційній категорії відповідає певний рівень діяльності вчителя та відповідний рейтинговий показник, а також заробітна плата (див. таблицю 3).

Таблиця 2

	Складники оцінювання	Директор	Заступник директора	Керівник МК	Самооцінка	Загальна оцінка
<i>I. Академічний складник</i>						
1	Результати моніторингових досліджень знань, умінь, навичок учнів					
2	Порівняльні результати ЗНО та ДПА					
3	Підготовка учнів до олімпіади					
4	Конкурси МАН					
5	Інші конкурси					
6	Організація робочого місця вчителя					
7	Методика викладання предмета					
8	Позакласна робота з предмета					
9	Творча лабораторія вчителя					
<i>II. Складник самовдосконалення та підвищення рівня педагогічної майстерності</i>						
1	Курсова перепідготовка					
2	Участь у роботі методичної комісії закладу освіти					
3	Участь у роботі школи ППД					
4	Участь у роботі районної методичної комісії					
5	Участь у роботі творчої групи					
6	Підготовка програми варіативної складової навчального плану					

7	Підготовка науково – методичних комплексів, дидактичних матеріалів, медіа теки тощо					
8	Укладання методичних посібників					
9	Статті в науково – методичних фахових виданнях					
10	Виступи на науково – практичних конференціях					
11	Інші власні методичні розробки					
12	Експериментальний дослідницький майданчик, школа – лабораторія, авторські курси, лабораторія творчого вчителя					
13	Участь у роботі журі фахових (творчих) конкурсів					
14	Інші форми роботи					

III. Виховний складник

1	Планування виховної роботи					
2	Складання психолого – педагогічних характеристик учнів, індивідуальних освітніх маршрутів учнів ммаршрутів					
3	Рівень вихованості учнів, колективу					

4	Проведення класних зборів, годин					
5	Прогнозування , проектування, коригування розвитку					
6	Використання активних форм виховної роботи					
7	Організація роботи дітей за інтересами					
<i>IV. Організаційно – управлінський складник</i>						
1	Виконання правил внутрішнього трудового розпорядку та статуту закладу освіти					
2	Ведення документації закладу освіти					
3	Дотримання трудової та виконавчої дисципліни					
4	Володіння формами й методами управління					
5	Дотримання академічної доброчесності					
6	Збереження майна закладу освіти					
<i>V. Громадсько – педагогічний складник</i>						
1	Робота з батьками					
2	Участь у загальних заходах закладу освіти					
3	Участь у роботі педагогічної ради закладу освіти					
4	Виконання громадських доручень					
5	Робота з профілактики правопорушень					

Рівень творчої діяльності вчителя

<i>Рівень творчої діяльності вчителя</i>	<i>Рейтинговий показник (у балах)</i>	<i>Кваліфікаційна категорія</i>
Репродуктивний	180-210	спеціаліст
Раціоналізаторський	210-270	II категорія
Конструкторський	270-300	I категорія
Новаторський	300-340	вища категорія

Сумарний мінімальний рейтинг за всіма підсистемами менший від 180 балів передбачає позачергову атестацію вчителя на відповідність посаді, яку він обіймає.

Рейтингове оцінювання дає можливість забезпечити гласність у проведенні такої роботи: результати висвітлюються на стендах у методичному кабінеті.

I. Академічна

Якість знань, умінь і навичок учнів (рівень їх успішності):

- 60-70 % - 3 бали;
- 70-90 % - 4 бали;
- 90-100 % - 5 балів.

1. Організація робочого місця вчителя (результати його атестацій):

- I категорія — 5 балів;
- II категорія — 4 бали;
- III категорія — 3 бали.

2. Підготовка учнів до участі:

- у олімпіадах закладу освіти — 3 бали;
- районних олімпіадах — 4 бали;
- обласних олімпіадах — 5 балів;
- конкурсах МАН закладу освіти — 3 бали;
- районних конкурсах МАН — 4 бали;
- обласних конкурсах МАН — 5 балів;
- інших всеукраїнських, міжнародних конкурсах — 4 бали.

3. Методика викладання предмета:

- а) диференціація навчання, формування в учнів пізнавальних інтересів, робота з учнями з низькою успішністю — 1 бал;
- б) вивчення матеріалу блоками — 1 бал;
- в) застосування нестандартних типів уроків, активних форм роботи — 1 бал;
- г) використання ТЗН — 1 бал;
- г) виконання практичної частини програми з навчального предмета, застосування різних форм контролю знань — 1 бал.

4. Позакласна робота з предмета:

- предметна газета — 1 бал;
- предметний гурток — 3 бали;
- предметний вечір — 4 бали;
- предметний тиждень — 5 балів.

5. Творча лабораторія вчителя:

- а) модернізація змісту, форм, методів та засобів здійснення освітнього процесу з огляду на нові завдання, що стоять перед закладом освіти — 6 балів;
- б) розробка принципово нових підходів до навчання, виховання й розвитку учнів — 6 балів;
- в) дослідницька діяльність і творче узагальнення власного досвіду — 6 балів;
- г) оригінальне конструювання освітнього процесу — 6 балів;

г) виготовлення нестандартного дидактичного роздавального матеріалу та наочності —
6 балів.

Разом

100 балів

II. Самовдосконалення та підвищення рівня педагогічної майстерності

- Проходження курсової перепідготовки — 5 балів;
- участь у роботі методичної комісії вчителів освітнього закладу — 5 балів;
- участь у роботі школи передового педагогічного досвіду — 10 балів;
- участь у роботі районного методичного об'єднання вчителів — 10 балів;
- участь у роботі творчої групи — 10 балів;
- участь в науково – дослідницькій роботі — 10 балів;
- лабораторія творчого вчителя — 10 балів.

Разом 60 балів

III. Виховна

- складання індивідуальних освітніх маршрутів учнів — 10 балів;
- Планування виховної роботи — 5 балів;
- складання психолого-педагогічних характеристик учнівського колективу, окремих учнів та здійснення психолого-педагогічних спостережень — 5 балів;
- підвищення рівня вихованості окремих учнів та колективу класу, якісне виконання громадських доручень — 10 балів;
- проведення батьківських зборів, класних годин — 5 балів;
- діагностика та прогнозування рівня розвитку класного колективу та окремих учнів — 5 балів;
- використання активних форм виховної роботи з класом — 10 балів;
- організація роботи дітей за інтересами, робота з особливими дітьми — 10 балів.

Разом 60 балів

IV. Організаційно-управлінська

- Виконання правил внутрішнього трудового розпорядку та статуту закладу освіти — 10 балів;
- своєчасне і якісне ведення документації закладу освіти — 10 балів;
- дотримання трудової та виконавчої дисципліни — 10 балів;
- володіння формами й методами управління навчально-виховним процесом — 10 балів;
- дотримання академічної доброчесності — 10 балів;
- збереження майна навчального кабінету й закладу освіти — 10 балів.

Разом

60 балів

V. Громадсько-педагогічна

- Робота з батьками, педагогізація батьків - 10 балів;
- участь у роботі загальних батьківських зборів, конференцій, семінарів - 10 балів;
- участь у роботі педагогічної ради закладу освіти - 10 балів;
- виконання громадських доручень у закладі освіти - 10 балів;
- участь у загальноміських заходах -10 балів;
- робота з профілактики правопорушень серед неповнолітніх - 10 балів.

Разом

60 балів

Сумарний максимальний рейтинг за 5 підсистемами становить 340 балів. Сумарний мінімальний рейтинг - 180 балів.

Рейтингова система оцінювання діяльності педагогічних працівників є основою методичної роботи в закладі освіти.

Для її оптимізації необхідно побудувати графік рейтингових показників діяльності учителів за всіма підсистемами.

На графіку буде видно слабкі ділянки роботи вчителя, що є підставою для визначення напрямів його самовдосконалення та підвищення кваліфікації. На основі узагальнених даних щодо вчителів визначаються напрями роботи методичних комісій та формуються

методична проблема, над якою працюватиме заклад освіти.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на спільному засіданні ради
закладу освіти та педагогічної ради
протокол від 30.08.2018 №1

Голова ради _____ І.М. Тронь

Директор _____ В.Д. Пилипенко

**КРИТЕРІЇ,
правила і процедури оцінювання педагогічної
діяльності педагогічних працівників
комунального закладу
«Дніпрорудненська гімназія «Софія» -
загальноосвітня школа I –III ступенів №1»
Василівської районної ради
Запорізької області**

